

Ärende: VN/27452/2020/

Arbetsgruppens betänkande om uppdatering av offentlighetslagen

Allmän motivering och förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Era synpunkter på den allmänna motiveringen samt på avsnittet om förhållandet till grundlagen och lagstiftningsordningen (avsnitten 2–5 och 10 i betänkandet)?

-

Förslag om utvidgning av tillämpningsområdet

Vilken är er bedömning av konsekvenserna för skötseln av den offentliga förvaltningsuppgiften som helhet om tillämpningsområdet för offentlighetslagen utvidgas enligt förslaget i betänkandet? Finns det några särskilda konsekvenser som har att göra med just er organisations verksamhet och som saknas i betänkandet?

Ett brott mot sekretessen minskar företagens vilja att använda de utvecklingstjänster de behöver, vilket får följd effekter.

Utvecklingsbolag är kommunägda icke-vinstdrivande bolag som bidrar till tillväxt och konkurrenskraft för näringslivet i regionen och stärker livskraften i området. Utvecklingsbolagets verksamhet bygger på kunskap om regionen och näringslivet, långvariga kundrelationer, kunnande och ledning av de kommunala ägarna. Utvecklingsbolag (med vissa undantag, främst när det gäller uthyrning av lokaler) verkar inte på marknaden och är i praktiken alltid in-house bolag ägda av kommuner, varför den föreslagna utvidgningen av offentlighetslagens tillämpningsområde skulle gälla för dem.

Expertis och förtroende är de viktigaste egenskaperna hos ett utvecklingsbolag när det handlar om företag. Kundföretaget kan lita på att diskussionerna med utvecklingsföretaget, det material som används, informationen om potentiella investeringar och lokaliseringsbeslut etc. endast stannar hos utvecklingsföretaget. En av anledningarna till att utvecklingsbolag har bildats tidigare har varit att kundföretagens information är mer konfidentiell än när de har direktkontakt med kommunen.

Förslaget att utvidga tillämpningsområdet äventyrar detta utvecklingsföretags möjligheter att arbeta flexibelt med företag. Exempelvis skulle det i vissa fall, med utgångspunkt i enskilda affärskonsulters arbete, bli nödvändigt att ta ställning till vad som utgör en företagshemlighet som inte omfattas av offentlighetsprincipen och i enskilda fall kan detta fastställas först efter beslut av förvaltningsmyndighet, vilket också innebär en risk för olika skadeståndsanspråk.

Det är troligt att vissa företag, som fruktar att material som rör dem kommer att bli offentligt, inte kommer att använda sig av utvecklingsbyråns tjänster, som de desperat behöver, och detta kommer att återspeglas i lägre företagstillväxt och därmed i den kommunala och nationella ekonomin. Detta stämmer inte överens med tanken i t.ex. TE24-reformen, där kommunen ansvarar för livskraft och sysselsättning inom sitt område, och kommer troligen att öka

Problemet med matchning av arbetskraft, där kommunen genom utvecklingsbyrån inte skulle ha tillgång till korrekt information om företagets behov av arbetskraft, utbildning och annat.

Ett praktiskt exempel på de skadliga effekterna av publicitet uppdagades i samband med ränteriskfinansiering. När det gällde en subvention till en enskild näringsidkare förberedde utvecklingsbolaget beslutet att bevilja subventionen av en offentlig tjänsteman, vilket innebar att namnen på mottagarna offentliggjordes. Trots det akuta behovet av räntesubventioner ansökte företagarna, som fruktade publicitet, om mycket mindre subventionsfinansiering än vad som hade budgeterats av staten. När företagarna tillfrågades varför, var det alltid på grund av publiciteten och de negativa effekterna av fallet.

Regeringen har beslutat att slopa NTM-centralernas företagstjänster, och utvecklingsbolagen förbereder sannolikt projekt med budgetar som innebär att liknande tjänster ska tillhandahållas företag genom servicesedlar. Om dessa och utvecklingsbolagens egna servicesedlar blir offentliga, uppstår en situation som liknar stödet till enskilda näringsidkare.

Utvecklingskontoren fungerar som ett företagsvänligt fönster till alla offentliga och ibland privata tjänster och finansiering för företagsutveckling. Utöver sitt eget arbete hänvisar företagsrådgivarna också företag till andra tjänster som är lämpliga för dem, t.ex. Government Publications 2022, Team Finland-nätverksbedömning, beskrivning av servicevägen. SEKES-nätverket betjänar 40 000 företag per år och om företagen inte använde utvecklingsbyrån skulle användningen av andra företagstjänster också minska, vilket skulle minska deras chanser att lyckas och inverkan på den nationella ekonomin.

Det blir svårare att få utvecklingsbolagets styrelse att fungera och att rekrytera styrelseledamöter

Utvecklingsbolagets styrelse är en institution som kan diskutera och driva olika vitalitetsutvecklingsprojekt på ett brett och skyddat sätt. Styrelsens roll framhävs i ett utvecklingsbolag med flera kommuner, där den är ett viktigt forum för beredning av gemensamma överkommunala, regionala vitalitetsfrågor.

Den optimala regeringen består av företrädare för kommuner, företag och intressenter, och den föreslagna utvidgningen av publicitetslagens tillämpningsområde skulle göra det svårt att involvera företrädare för den privata sektorn på grund av den potentiella publicitetskritiken. På samma sätt skulle utvidgningen av tjänstemannaansvaret till styrelseledamöter med hot om skadeståndsansvar, till exempel när man fattar beslut om en begäran om information, verka särskilt konstigt för företrädare för den privata sektorn och skulle lätt utgöra ett absolut hinder för deltagande i styrelsen.

Dessutom komplicerar offentlighetskravet styrelsens arbete, eftersom det är nödvändigt att överväga vad som är offentligt i protokollet och vad som är en konfidentiell affärshemlighet. För närvarande är allt hemligt enligt styrelsens beslut, men om tillämpningsområdet för offentlighetslagen utvidgas kan det uppstå situationer där styrelsen, i ett försök att följa offentlighetslagen, kommer att hävda att något är offentligt.

Om detta visar sig vara en felaktig bedömning kan det leda till skadeståndsskyldighet enligt aktiebolagslagen.

Rekryteringen går miste om talangpotential

En av utvecklingsbolagets styrkor är den flexibla och konfidentiella rekryteringen. Om namnen på kandidaterna till VD- och andra befattningar skulle offentliggöras, skulle det minska intresset för att söka befattningarna.

Vilken är er bedömning av konsekvenserna av att tillämpningsområdet för offentlighetslagen utvidgas enligt förslaget så att det omfattar samfund och stiftelser som omfattas av ett offentligt samfunds bestämmande inflytande. Finns det några särskilda konsekvenser som har att göra med just er organisations verksamhet och som saknas i betänkandet?

-

Enligt er bedömning, vilka konsekvenser har det för säkerheten om tillämpningsområdet av den offentlighetslag som föreslås i betänkandet utvidgas? Är sekretessgrunderna i den gällande offentlighetslagen tillräckliga för att skydda uppgifter som hanteras av aktörer som enligt förslaget börjar omfattas av tillämpningsområdet eller börjar omfattas av tillämpningsområdet i större utsträckning? Har er organisation uppgifter som det är nödvändigt att hemlighålla, till exempel ur säkerhetssynpunkt, men som det inte är möjligt att hemlighålla utifrån sekretessrequisiten i den gällande lagen eller i speciallagar?

-

Övriga förslag i betänkandet

Har andra förslag än förslagen om utvidgning av lagens tillämpningsområde några konsekvenser med tanke på säkerheten för er organisation och hurdana konsekvenser är det fråga om?

-

Lagförslag och specialmotivering

Era synpunkter på lagförslaget och motiveringarna till de bestämmelser som gäller lagförslaget i varje kapitel?

1 kap

-

2 kap

-

3 kap

-

4 kap

-

5 kap

-

6 kap

-

7 kap

-

8 kap

-

Övriga synpunkter

Andra eventuella synpunkter

-

Irjala Angelique
Kristinestads näringslivscentral Ab